

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Iohannis, Dicti Eleemosynarij, Archiepiscopi Alexandrini, ex ea quæ est per Leontium, Episcopum Neapolis Cypri, & apud Metaphrasten. Desiit ab humanis Anno restauratæ salutis 592. Pelagij ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

Itane (inquiens) officij tui memoriam deposuisti? & mei oblitus exempli, qui vincula & verbera, & carceres, & supplicia varia, ipsam denique mortem pro Christi paruulis mihi commissis lubens pertuli, fugam meditaris? His B. Petri flagellis & monitis instructus Laurentius mane facto ad Regem contendit, & reiectis vestimentis, quantis esset verberibus concisus, ostendit. Miratus est Rex, & causa plagarum cognita. salutari diuini iudicij timore percussus idololatriæ cultum ex-
 eratus est, illegitimo connubio rescisso, summa animi veneratione Christi fidem suscepit. Nec his contentus Mellitum & Iustum episcopos, ab exilio reuocauit, & susceptam fidē præclaris admodum pietatis iustitiæque operibus declarauit. Sub cuius foelici regimine beatus Laurentius laboris sui mercedem à Domino recepit, sepultus in monasterij templo Petri Apostoli iuxta Augustinum, die 4. Nonarum Februariarum.

Rex ad Christum conuertitur.

VITA S. IOHANNIS, DICTI ELEEMON. *Baron. in Notis. Martij Rom. 23 Ianua. Idem Tom. 7. Annal. Eccles.*
 VITA S. IOHANNIS, DICTI ELEEMON, Archiepiscopi Alexandrini, ex ea qua est per Leontium, Episcopum Neapolis Cyprj, & a-
 pud Metaphrasten, Desit ab humanis Anno restau-
 rata salutis 592. Pelagij Papa secundi, 4. Iustini
 Iunior. Imp. 16. & ultimo. Præfuit
 verò sedi illi Annis vn-
 decim,

Vide Cæf. Baron. in Notis. Martij Rom. 23 Ianua. Idem Tom. 7. Annal. Eccles.

Iohannes hic qui ob eximiam in pauperes benignitatem, Eleemon, id est mitericors vocatur, in insula Cypro oriundus, patrem habuit illustri loco natum; Epiphanium nomine; cui, propter præstantem virtutis opinionem, in insula istius gubernacula commissa fuere. Matrem verò cum animæ, tum corporis pulchritudine conspicuam

3. Februa. Qui eius est natalis dies Patria s. Iohannis, & parentes.

cuam, & tali marito dignam. Huic tam præcili-
cum obligissent Iohanni parentes, nullo modo
degenerem præbere voluit, sed summis ingen-
viribus eam in rem semper incubuit, ut nouo eti-
aliquo virtutis splendore genus suum illustraret.

Ducit vxorē Et quidem postquam optimis imbutus disci-
plinis ad maturam ætatem peruenisset, coactus
est à parentibus (quorum voluntati refragari ne-
fas esse putabat) matrimonij se legibus subdere,
adeo ut quamuis tota mente corporis & animæ
castitatem amplecteretur, patris nomen sortiri
debuisset. Sed fuit hæc matrimonij vinculis, bre-

**Mors libero-
rū & coniu-
gis.** ui post tempore, per mortem vxoris & filiorum,
liberatus, quæ res ei præclaram virtutis exercen-
dæ materiam præbuit, nam statim curarum inadi-
uum sarcina deposita, Christo se totum consecra-
uit, ita ut mente assiduò in cælestibus versaretur,
& opes, quas possidebat amplissimas, ambabus,
quod aiunt, manibus indigentibus largiretur.

**Fir Episco-
pus Alexan-
drinus inui-
tus.** His itaque benignitatis operibus, cum apud om-
nes non modo priuatos & principes, sed ipsum
etiam Imperatorem, qui tunc Romanorum sce-
ptra tenebat, clarus euaderet; Alexandria ciui-
tas, quæ tunc temporis suo antistite orbata erat,
virum hunc sibi ab Imperatore præfici postula-
uit, & tandem vel inuitum multisque obestatio-
nibus reluctantem, id fastigium honoris ascende-
re coëgit. Itaque Marci successor constitutus sum-
mis viribus & diuini verbi prædicatione labora-
uit, ut fidem patrum, quæ post Marci mortem non

**Petrus Cna-
phæus hære-
ticus.** parum hæreticorum perfidia labefactata erat, ad
primam puritatem reuocaret. Erat Petrus quidam
Cnaphæus, qui scelere & audacia ante alios impi-
gnis, nouum impietatis dogma in eam Ecclesiam
inuexerat, quo omnibus persuadere conabatur,
Christi

Christi diuinitatem cum sacratissima eius humanitate nequaquam poenarum, quas pro nobis in cruce pertulerat, expertem fuisse. Hanc impietatem S. Iohannes summa contentione sustulit & haeresim profligauit.

Nec eo beneficio Ecclesiam affectisse contentus, cum sola septem orthodoxorum oratoria inuenisset, vt populum ad ardentius pietatis studium excitaret, ea ad septuaginta multiplicauit, quibus omnibus viros eximia pietatis & eruditionis laude praestantes praefecit, vt populum cum doctrina, tum exemplo in officio continerent, & haereticorum perfidiam funditus extirparent. Fuit vero ante omnia, incredibili benignè faciendi studio deditus, prorsus vt nunquam eam disciplinam, praeteris pietatis operibus, negligere vellet. Pupillis in rebus afflictis opem afferebat, viduarum causam suscipiebat, iniuria oppressos subleuabat, iudiciorum aequitatem strictissime à iudicibus conseruatam cupiebat, atque diligentissime praecavebat, ne quis munerum cupiditate iudicium subuerteret. Xenodochia, Nosocomia, & Prochotrophia plurima extruxit, eisque sufficientem frumenti copiam assignauit. Foeminae pauperulis vterum ferentibus, septem in ciuitate domos attribuit, & omnia quae parturientibus necessaria sunt, abundè suppeditauit. Denique tanta tamque excellens fuit, eius erga vniuersos misericordia, vt domi, foris, & vbiuis terrarum pauperes quaereret, quibus aliquam benignitatis suae opem exhibere posset.

Eo tempore Perse Syriam vniuersam populati erant, & horrenda cede terram omnem cruentauerant, quorum manus qui euaserant, Alexandriam cofugerant, quos vir sanctus, omnes hospitio &

Mirè augeas
facias & des.

Summum
eius pauperibus
benefaciendi studium.

Liberalitas
eximia in
omnes.

rio recepit, & vnumquemque pro sua dignitate splendide & liberaliter educauit. non ad indigentium respiciens multitudinem, sed ad eum, qui perit manum suam & omne animal implet benedictione. Cum Rasmisus, dux exercitus Chosrois, vastitatem sacris locis intulisset, vir Dei statim eò destinavit Cresippum quendam insigni pietate virum, cum maxima frumenti copia & incredibili auri & argenti quantitate, vt sanctissima loca restauraret, & afflictum Dei populum praesenti annona consolaretur. Pauperes & mendicos, Dominos suos appellabat; eosque solos esse dicebat, qui ei opem ferre, & Christi gratiam conciliare possent.

Vt primum in episcopali cathedra constitutus fuit, singulatum nomina eorum, quos pauperes vocabant, describi iussit, inuentique sunt in vna ciuitate Alexandrina septem millia & quingenti, quibus singulis alimenta quotidiana suppeditauit. Deinde quo afflictos & iniuria oppressos subleuaret, consolareturque, quarta & sexta cuiuslibet hebdomadae feria, in templi porticibus, cum viris alijs prudentiae & iustitiae opinione praestantibus sedens, liberum cuius ad se accessum praebat. Porro praecalam illam & sempiterna memoria dignam sententiam suorum auribus frequenter inculcabat. Si nobis, inquit, mortalibus recta ad Deum, etiam deprecatore nullo, accedere, eumque pro cunctis necessitatibus exorare licet, quanto magis faciles ad nos aditus nostris conferuis praebere, praesentemque pro viribus opem praestare debemus? fixa enim manet & inconvulsa Domini sententia; Eadem mensura nobis remensum iri, qua fratribus nostris mensi fuerimus.

Multum auri & frumenti mittit Hierosolyma.

Pauperes singulatum in ciuitate describit.

Sententia memorabilis.

Matth. 7.

Cum

Cum esset natus annos 15. in Cypro versanti nocte quadam, puella quædam eximia pulchritudine in somnis apparuit, & alto sopore depressum percusso latere excitavit. Cuius præsentia stupefactus Iohannes, protinus quænam esset, & unde veniret, quæsit; Cui illa: Sum, inquit, prima magni Regis filia, tu verò si stabili amicitia: foedere mihi copulari velis, ego te vicissim ad summi Regis iucundissimam familiaritatem adducam. Nulli enim maior est apud eum, quam mihi fiducia: quoniam ei, ut è cælo in terram descenderet, ego persuasi, Hæc cum dixisset, statim evanuit. Ego verò postquam ad me rediissem, coepi attentissima mentis consideratione pertractare, quænam illa virgo esset, nec aliud iudicare potui quàm eam ipsam misericordiam esse, quæ sola Deum ex throno regni sui ad humanitatis nostræ substantiam assumendam in terram traxisset. Itaque his cogitationibus totus absorptus, primo diluculo solus ad ecclesiam retendi: atque in ipso itinere cum pauperem quendam nudum & frigore vehementer afflictum obviam habuissem, propria statim me veste exui, eamque ei benignè suppeditavi, eo magis ut certum aliquod visionis meæ indicium caperem. Prius verò quam templum ingrederer, vir quidam candidatus ad me accedens, tradidit mihi auri nummos centum alligatos. Hæc, inquit, accipe, o amice. Ego autem etsi eos libenter accepissem, mox tamen pœnitentia ductus, quasi eo munere quibusdam avaritiæ sordibus inquinatus, horui & conuersus, ei, qui dederat, restituere volui. Sed is protinus evanuerat. Tunc verò intellexi, nequaquam me falsis rerum imaginibus delusum fuisse; sed ea omnia diuina providentia, quæ me ad concupissem sui fiduciam excitare

visio eius,

Vide Dei benignitatem in misericordes.

390 VITA S. IOHANNIS ELEEMOS.
tare volebat, gesta fuisse. Ab illo igitur tempore
summo studio benignè faciendj disciplinam
lere coepi, & re ipsa didici, opes illasque in Chri-
sti pauperes conferuntur, nulla largitate ex-
hauriri posse.

Huius eximiam benignitatem cum pauper qui-
dam considerasset, vilissimo indutus habitu se in
conspectū viri sancti dedit, & lugubri voce aliq-
paupertatis suæ ab eo solatium postulavit. Cui
protinus vir Dei sex nummos dari iussit. Ille is
acceptis, rursus mutato habitu, per aliam viam
accessit, & stipem ab eo mendicavit. Cui iterum
Sanctus sex nummos tradidit. Cum verò tertio
eadem fraude accederet, distributor Patriarcha
innuit, unum illum & eundem esse, qui paulo an-
tè sex bina vice nummos accepisset. Tum Patriar-
cha, da, inquit, ei nummos duodecim. Fortassis e-
nim omnipotens Deus & Dominus meus animi
mei fiduciam probare vult.

Mercatoris
ad inopiam
reducti pau-
pertatis suc-
currit.

Mercator quidam à summis diuitijs ad extre-
mam inopiam reductus, à viro sancto solatium
aliquid petebat, cui quinque libras dari ius-
sit. Cumque eas naufragio amisisset, secundo ad
Patriarcham accessit, & miseriam suā multis la-
chrymis ei exposuit. Quem vir sanctus postquam
suauissimis verbis ad pietatem hortatus fuisset,
addidit; Certè, si eas quas tibi ex ecclesiæ thesau-
ro suppeditaueram pecunias, non adiunxisses ijs,
quæ tibi iniquitate reliquæ fuerant, nunquam ea-
rum iacturam passus fuisses. His dictis decem au-
ri libras ei tradidit, addens ne eas cum alijs pecu-
nijs miscere præsumeret. At ille accepto tanto
auri pondere lætus abiit, & nauem pretiosis o-
nustam mercibus alto mari commisit, sed prio-
res omnes calamitates postrema lōgè superavit.
Misera-

Miserabili namq; naufragio, onus cum ipsa naue fluctibus hauritum est, atq; mercator desperatione fractus, violenter sibi manus inferre voluit. Quo cognito vir sanctus eum ad se vocauit, atq; à tanto scelere prohibuit, affirmans nulla alia de causa tantis malis eum oppressum fuisse, quam quod bonis & naue iniuste acquisitis rem gereret, & auidius quam par esset, lucri cupiditati inhiaret. Hæc cum dixisset, tradidit ei vnâ ex nauibus Ecclésiæ, viginti millibus modiorum frumeti onustâ. Qua secundo vento ex Alexandria nauigans, post varias tempestates, viginti dierum totidq; noctium, superatas, cum nemo eorum qui in nauibus erant, vel ex astris, vel ex regionis indicis cognoscere posset qua in orbis plaga versarentur, tandem ad insulas Britânicas delati sunt. Quo cû appulissent, inuenerunt homines regionis illius crudelissima fame confectos: vnde factum est, ut non mediocri ex aduecta frumenti copia lucrum reportaret. Porro pretium illius, partim in auro, partim verò in stanno, cum eis persolutum fuisse, atque illi rebus ex animi sententia gestis prospere cursu inde nauigantes Decapolim peruenissent, ibidemque Nauclerus quadraginta stannii libras cuidam suo familiari aurifabro vendidisset, ille paulò post præter opinionem illud ipsum argenteum inuenit esse purissimum. Quæ de re admiratione percussus, arbitratus est Nauclerum fraudem & dolum machinari, prorsus, ut eum probis grauissimis insectaretur. At Nauclerus nullus sibi fraudis conscius, cum probum argentum esse videret; Certè, inquit, hoc ipsum stannum Patriarchæ precibus in argenteum mutatum est, quod illi minime nouum aut alienum est.

Erat vir quidam nobilis, qui sceleratorum homi-

Obserua rē
mirabilem.

Stannum
mutatur; in
argenteum.

hominum insidijs & furto, ad extremam inopiam deciderat. Huic vir sanctus die quodam quincim libras auri dari iussit. At illi, qui erogati eleemosynis ab eo præfecti fuerant, contra mandatum quinque tantum ei suppeditarunt. Foris eo tempore Iohanni ex ecclesia redeunti, vidua quædam opulenta domum quingentarum librarum obtulit. Quo oblato protinus vir sanctus cognouit ministros non eam auri quantitatem viro illi nobili erogasse, quam præceperat. Illos igitur ad se vocatos hortatus est, ut animos suos præuæ cupiditatis vinculis constrictos soluerent, & diffidentiam abijcerent, liberaliterque pauperum inopiæ consulere. At illi miro mentendi officio in omnes se partes versabant, & non minus constanter quam impudenter ita se rem habere pernegabant. Tum vir Dei, aduocans illam matronam: Dic mihi, inquit, ô mulier, quantum pecuniæ ab initio Deo offerre statuisti? Illa verò corpore & mente tremebunda, diuinam virtutem in Patriarcha reconditam venerans. Reuera, inquit, Domine, mille & quingentas, in ea quam tibi tradidi charta, libras scripseram, & post diebus, mille, nescio quo modo, sua sponte deletas inueni. Hinc ego Deo non placere iudicavi, ut plures quingentis offerrem. His auditis ministris maximo metu correpti, ad sancti se pedes abiecerunt, & multis cum lachrymis scelus suum profitentes, veniam postularunt.

Nota rem admirandâ.

Nicetas Patricius non recte mouetur.

Huic tam munifico animo malignis inuidens summis inuidentiæ stimulis Patricium Nicetas concitauit, ut rem, sua sanè virtute indignam, cogitaret, diceretque. Accedens namque ad virum sanctum. Cum, inquit, certò nobis constet rem publicam extrema quadam pecuniæ inopia peri-

clitari æquum est, ut ea, quæ tu nulla mente, sed temeritate quadam profundis, ad ærarium publicum deferantur, & ad communes reipublicæ usus prudenter utiliterque expendantur. Multis enim pecunijs Imperator indiget, si gubernacula reipublicæ salva conservare velit. Cui Iohannes; Cens. inquit, nunquam ego tantum in me iscelus committam, ut ea, quæ cælesti Regi consecrata sunt, terreno Imperatori prodam Tibi vero si aliter videtur, accipe quæcunque voles: mea autem voluntate nequaquam probabitur. Patricius nihil his commotus, ingenti seruorum stipatus multitudine, ecclesiæ thesaurum inuasit, & quidem vaivertum, solis centum libris relictis, secum abstulit.

Interim dum hæc fiunt, afferuntur ad Patriarcham noua munera, mellis videlicet aliquot amphora, quarum Patricius (qui hæc eadem videbat) vnam sibi à Patriarcha, gratissimum munus donari postulauit. Patriarcha autem iussit eum, cuius fidei commissæ erant, eas aperire, & ecce, non melle sed auro optimo scaturire visæ sunt. Tum Patriarcha, missa ad Patricium eorum vna cum litteris, monuit eum, ut ex eo munere disceret, quanta esset Dei erga fideles seruos suos benignitas, quæ nunquam ab hominibus in angustias redigi posset. Patricius autem stupenda rei admiratione captus, protinus surrexit veniam petiturus, & ablatis ecclesiæ thesauros, cum amphora, & recentis insuper de suo additis auri libris, restituit.

Cum magna multitudo eorum, qui manum Persicam effugerant, Alexandria degeret, & vir sanctus extrema pecuniæ & alimenti inopia laboraret. Clericus quidam, qui propter secundas nuptias

Patriarcha ei respōdet,

Mel mutat in aurū,

Nicetas agnoscit erratū suum,

594 VITA S. IOHANNIS ELEEMOS,
nuptias sacris constitutionibus diaconatus gra-
dum ascendere prohibebatur, callidè sanctissimi
viri angustijs, ad eum gradum conlequendum ab-
uti cogitabat. Nam cum esset diues admodum, &
in summa frumenti inopia, ipse ingentem vin-
domi reconditam haberet, obrulit eam cum cen-
tum & quinquaginta auri libris Patriarche, eo
fine vt eum diaconatu dignum iudicare velle.

**Constans Pa-
triarche fi-
ducia in De-
um.**

Sed vir Dei, Licet ex necessitate legis quoque trans-
lationem fieri posse non ignoraret, ne tamen eo
facto suam in Deum fiduciam minueret, necessi-
tate ea vti noluit, sed auxilium & opem in rebus
afflictis ab vno & omnipotenti Deo expectauit.
Nec fuit diu sua spe frustratus; nam vix clericum
saluberrimis monitis instructum à se dimiserat,
cum duas è Sicilia ecclesie naues frumento onu-
stas, in portum appulisse nunciatur, quibus & pre-
senti necessitatis periculo liberatus, suis & affli-
ctis ecclesie rebus abundè succurrit.

**Patientia
eius & man-
suetudo.**

Magna fuit hæc viri sancti in Deum fiducia,
magna in egenos benignitas. Neque tamen sola
misericordie virtus eum Deo hominibusque gra-
tum & admirabilem fecit, sed & patientie & ma-
suetudinis laus, quæ cæteris virtutibus, in eo mi-
nor non fuit, mirificè in omnibus eius actionibus
eluxit. Erant duo ipsius clerici, quos propter
enorme aliquod peccatum excommunicationis,
vt vocant, fulmine ferierat, & ab ecclesie corpo-
re segregauerat; quorum vnus, moribus & inge-
nio efferatus, non modò non ad mentem redire
volebat, sed nouis quibusdam sceleribus in a-
pertam pestem & perniciem ruebat. Cuius vir
sanctus misertus, cum die quodam solenni sacris
mysterijs assisteret, & hominis illius miseriam
recordaretur, protinus relicto incruento altaris
myste-

myfterio, clericum adijt, atque eius fe pedibus prouoluens, obnixè feueritatis fuæ in eum veniam postulauit, qui, licet mente in scelere multo tempore obdurata fuiffet, ad eò tanti viri humilitate & manfuetudine fractus eft, vt profuso lachrymarum imbri, scelus fuum libenter agnoscerit, & ad meliorem frugem ftatim rediret.

Sacrarum autem literarum ftudio, indefeffa mente, incubuit, eoque ardentius quo acrius illi aduersos hæreticos certamen incumbebat. Certè ea fuit vir fãctus mentis in Deam puritate præditus, vt etiam in familiari colloquio, nihil ferè aliud, quam quæ ad diuini amoris igniculos excitandos faciebant, ex fãcro eius ore prodiret. Mortis verò memoriam vt sine vlla intermiffione recoleret, quid fecit? Curauit fibi monumentum extrui, illudque femper imperfectum relinquit. Deinde eos, qui operi præfecti erant, in diebus foennioribus in confpectu omnium prodire, cum hac admonitione; Monumentum tuum, Domine in hodiernum, vsque diem imperfectum eft. Iube ergò vt aliquandò iam perficiatur. Incertum enim eft qua hora mors, ventura fit. Hac ratione vir fãctus in falutari diuini numinis timore, corpus fimul & mentè cõtinebat.

Porro cum nullo ftudio magis quam benignitatis in omni vita deditus efferet, tum alios ad eandem virtutem & verbis & exemplis, diligenter exercendam inducere conabatur. Hinc in quotidiano congressu, elemofynæ virtutem omnibus commendare, & exempla plurima referre solebat; quæ, quoniam maximam voluptatem cum infigni vtilitate cõiunctã habet, nõ pigebit hic, ea adfcribere. Hoc autè inter alia memorabile eft, quod

Clericum multo tempore in peccatis obduratum, ad mentem reducit.

Studij sacrarum literarum.

Puritas mentis.

Mortis memoria;

396 VITA S. IOHANNIS ELEMOS.
quod à fidei quodam & veritatis amante Cyri-
se audiuisse narrabat.

Exemplum
memorabi-
le Petri pub-
licani.

Cum essem, dicebat, in Aphrica, habitabam
pud quendam publicanum, virum quidem va-
opulentum & splendidum, sed adeo tenacem
in pauperes durum, vt eum eiusque domum & fa-
miliam, diris omnibus frequenter deuouerem.
Accidit autem, vt hyberno quodam tempore in-
gens pauperum multitudo ad solis radios (qui-
bus membra rigentia fouere solent) conueneret
cumque diuitum & suorum benefactorum no-
mina recenserent, & beatos eos predicarent, qui
benignè faciendi disciplinam in hac vita excu-
lunt, fortè etiam in hunc publicanum domum
meum, post varia colloquia vtro citroque habi-
ta, inciderunt, quem cum omnes auarum, durum, &
tetricum esse clamaret, & quidam etià execraretur,
vnus eorum in medium profiliens: Vos (inquit)
hominem illum nulli vnquam mortalium mi-
sericordiam ostendisse dicitis. Nunc igitur quo
munere ego à vobis donandus sum, si hodie ab eo
misericordiam consecutus fuero? Cumque ea de-
re inter eos certaretur, & certo pretio pactum
fuisset, abiit mendicus ille tristi & lacero admo-
dum habitu deformatus, vt eo hominem durum,
& pauperes vel solo aspectu auersantem, flecte-
ret, & ad misericordiam tribuendam prouoca-
ret, cum autem hoc modo è regione domus illi-
us stare, fortè pistor mulum panibus onustum
introduxit. Tum publicanus graui iracundia et
solo pauperis aspectu commotus, arreptum et
mulo panem, tanquam lapidem in pauperem iecit,
quem ille protinus arripiens, ad socios attu-
lit, affirmans se eum ab ipsis publicani manibus
accepisse. Vix

Vix biduum præterierat, cum publicanus le-
thifero correptus morbo ad extrema deducitur.
In ipsa autem fevientis morbi vi, in ecstasi men-
tus raptus, vidit se ad tremendum Dei tribunal vo-
cari. Cumque hinc candidissimi Angeli, illinc ve-
rò terribili cacodæmones, omnes actiones eius
ad tribunam reuocarent, & iusta lance expende-
rent, vidit lancem alteram pondere iniquitatis
proprie penitus depressam, alteram verò bonis
operibus prorsus vacuam. Cumque dæmones
preuulerent, & sempiternis eum supplicijs di-
gentissimum clamarent, Angeli vnicum illum
panem protulerunt, & lancem iam penè inclina-
tam nonnihil subleuarunt. Tum conuersi ad pub-
licanum: Cui inquit, te hinc proripe & vnico
hinc pietatis operi, quo solo, æternæ mortis peri-
culum in præsentem euadis, alia quam plurima ad-
ipere festina. His dictis publicanus sibi redditus,
vehementer obstupuit, & frequenter hæc verba
secum repetebat: Papè, quanta est virtus eleemo-
sinae. Si enim vnicus panis, & is quidem per iram
proiectus, tantum potuit, quid veram benignita-
tem, ex intimis misericordiarum Dominum posse cre-
dendum est? Nec mora, adeò est publicanus ille
in virum alterum protinus mutatus, vt non mo-
dò sua omnia, sed se ipsum etiam totum pauperi-
bus largitus sit.

Enim aliquando ad telonium, nudus
quidam ex naufragio nauta occurrit, cui statim
vellem propriam, delicatam sane & pretiosam
largitus est. Eam verò nauta paulò post venalem
in foro exposuit, vt eius pretio de rebus sibi ne-
cessarijs, vtilius commodiusque prouideret. Pub-
licanus autem visa veste, vehementer indoluit,

¶ quod

Visio Petri.

Eleemosynæ
efficacia.

Mutatur in
virum lon-
ge aliū pub-
licanus.

Videt Christi-
stum in som-
nis.

Obserua
Christi bo-
nitate.

Petrus sua
sponte ven-
ditur 30. nu-
mis.

Auaritia
Idolorum
seruitus.

Multa pati-
tur.

quod existimaret donum illud apud nauarum non
benè collocatum esse, tantoque est affectus ter-
rore, vt somnus eum inuaderet, opprimeretur.
Interea vidit ad se virum quendam insignentis
specie præcellentem accedentem, eaque ipsa vi-
ste, quam nauaræ dederat, indutum sibi dicentem.
Cur (inquit) chare Petre (hoc enim publicani
nomen erat) animo ita angeris, & cruciaris? A-
gnosci sine vestem hanc? Cumque is affirmasset se
agnoscere: Ecce (inquit) ex quo tu mihi eam præ-
buisi, ea perpetuo vtor. Tum Petrus è somno ex-
citatus: Benedictus, inquit, Deus. Si Christus in no-
mero pauperum & inopum computari non eru-
bescit, quid restat, nisi vt rebus meis omnibus di-
stributis, ei quam simillimus fiam? Nec mora. Vo-
cato ad se domus suæ procuratore, eum contesta-
tus est, vt quod mente agitabat, summo silentio
compressum teneret. Cumque ille iurando
se obstrinxisset: Vade, inquit, & has decem auri
libras pauperibus distribue, cæteraque omnia
largire, & me postremò tanquam mancipium
Christiano alicui in sancta ciuitate diuende, pre-
tiumque similiter pauperibus dato. Procurator
his auditis vehementer obstupuit, & domini sui
mandato coactus, inuitus tamen eum cuiusdam auri-
fici, Zoilo nomine, triginta nummis vèdidit, præ-
citiùq; vt iussus erat, egenis distribuit. Mira sanè fu-
it hæc mutatio dexteræ excelsi in Petros, qui ab il-
la miseranda idolorum seruitute, auaritia inq; ad in-
teritum benignitatis studiù peruenit, vt nõ modo se sua
que omnia propter Christum, cuius amore mirificè
flagrabat, pauperibus largitus sit, sed cõtumeliosè
iam, quas in quotidiano ministerio à procacibus
quibusdã pueris accipiebat, incredibiliter dele-
ctabatur. Cumque interdum animi ægritudine
oppre-

appressus (quæ est humanæ fragilitatis conditio) affligeretur, toties illi Christus veste illa, quam novæ largitus fuerat, indutus, & precium quo divenditus erat, in manibus ferens, assistebar, iubens eum bono animo esse, tempus namque brevi futurum, quo omnia illa cum scœnore reciperet, & sempiternis cœlestis regni delicijs fruere.

Accidit interim, ut quidam è regione Petri, voti & adorationis causa sacra loca inviserent; quos Dominus eius (quia eiusdem cum eo artus erant) summa humanitatis & benevolentia significatione hospicio excepit, quibus Petrus ex officio cum ministraret, fortè ab ijs agnitus fuit. Cumq; admiratione quadam defixi, inter se disputarent, quomodo vir senatorij ordinis, & dignitatis splendore nulli secundus, ad tantam servitutem redactus esset, & Imperatorem non mediocrem ex eius abfentia dolorem hausisse dicerent, Petrus his audientiam disco, quæ gestabat manibus, humi proiecisse in pedes coniecit: fugamque arripiens, cum ad fores, quas adolescens quidam, ab ipsa nativitate surdus & mutus custodiebat, venisset. Petrus, inquit, in nomine Christi Dei nostri, audite, & aperi. Ille autè, sicut iubens, respondit, faciam quicquid aperuit. Et Petrus quidè hoc modo elapsus est, adolescens autem incredibili gaudio exultans, conuiuis omnib. miraculū indicavit. Videntem dicebat, ex ore ipsius Petri flammam ignis, ad aures meas procedentem, cuius virtute beneficium hoc quod cernitis, consecutus sum.

Hæc aliaq; Iohannes noster, cuius lingua, pedes & manus misericordia operibus abundabat, alij narrare solebat, & quacumq; ratione poterat, ad beneficentiam omnes prouocabat: nullaque re magis, quam assidua memoria patrum illo-

Christus est in aduersis consolatur.

Vide peregrinationem voti & adorationis causa.

Petrus sanat surdum & mutum.

600 VITA S. IOHANNIS ELEMOS-
rum, qui benignitatis laude præstantissimi ha-
bentur, delectabatur. Cum aliquando incidisset
in vitam Serapionis Sidonij, non cessabat vnum
illum admirari. Is enim tam ardenti studio mi-
sericordiæ opera exercebat, vt cum aliquando pa-
uperem sibi obuiam habuisset, confestim ei palli-
traderet. Deindè cum occurreret ei alter, frigore
propemodum concretus, interiore setonica mo-
dauit, eamque benignè ei obtulit, atque hoc mo-
do ipse totus nudatus, sacrosanctum Euangelij
codicem auiculis vlnis amplectebatur. Interro-
gatus autem à quodam quis eum nudasset: Hoc (in-
quit) Euangelium. Postremò nec ipso Euangelio
pepercit, sed eo diuendito, precium illius paupe-
ribus erogauit.

Harum rerum consideratione animum assiduò pascebat, & alios ad misericordiæ virtutem inducere laborabat. Erat eo tempore Troilus Episcopus, homo vnus omnium auarissimus, & cupiditate insatiabili turpissimè inquinatus. Hic vt ab ea peste liberaret, die quodam secum ad Prochotropium suum assumpsit. Cumque non ignoraret eum triginta auri libras in loculis gestare: Sunt, inquit, à te hodie curandi, sanctissime Troile, nostri in Christo fratres. Ille autem eo sermone pudore motus, vt auaritiæ suspensionem euitaret, iussit seruum singulis pauperibus nummum vnum præbere. Cumque ficta benignitatis specie loculos exhausisset, domum reuersus, subito horrore correptus, ex animi ægritudine in febrem incidit. Patriarcha autem cum probè admodum animi eius tenacitatem, & ex ea morbi causam cognouisset, ad ipsum venit, & subridens; Ne, inquit, existimes ò Domine, me ex animi sententia locutum fuisse, & te pecunijs tuis spoliare voluisse.

Serapij Sidonij in pauperes liberalitas.

Vide quid possit auaritia in hypochrta.

esse. Nam salua tibi tua pecunia permanet; ego enim cum pecunias ad manus non haberem, eas à te mutuo accipere volui. Hæc cum diceret, triginta ei libras auri restituit, & simul vim febris extinxit. Tunc Iohannes postulauit ab eo, vt hanc restitutionem optima fide factam, chirographo confirmaret. Fecit ille lubens quod Patriarcha postulabat, sed cum Deus Episcopi illius animū à tam tetra peste sanare decreuisset, non multo post captus in ecstasi, visus sibi videre est domū quandam magnificam, incredibili sumptuum splendore ornatam, cum huius tituli inscriptione: Mansio & requies æterna Troili Episcopi. Cuius tituli inspectione tanto gaudio exultabat, vt vix mentis compos putaretur. Sed mox vidit virum quendam ætate & grauitate venerabilem aduentantem, deiectoque priori titulo, alium huiusmodi substituentem: Mansio & requies æterna Iohannis Archiepiscopi Alexandrini, empta triginta libris auri. His ita peractis è somno euigilās obstupuit, & auaritiæ suæ pestem agnouit, mutataque mente & moribus summo studio ad benigne faciendi disciplinam se conuertit.

Post hæc accessit ad eum mulier quædam, aliqua fortassis iniuria à genero affecta, eius opem contra vim & potentiam implorans. Cumque non paucis stipatus, comitibus eo tempore ad Cyri & Iohannis, diuinorum martyrum templū properaret, comites hortati sunt eum, vt iudicij etiam vsque ad reditum differret. Quibus ille: Quomodo quæso (inquit) Deus meus attendet preces, si ego pauperculæ huius supplicationem contulerō? Quis autem fideiusserit, fore, vt vsque in diem crastinum viuam, & non, si antè moriar, futurum me apud Deum inexcusabilem, propter

P P 3   eius

visio Troili.

Troilus ex avaro redditus benignus.

Mira eius
benignitas
erga paupe-
rem adolef-
centem.

eius supplicationem Hæc cum dixisset, nequius
antè, ex eo loco recessit, quam iustum mulieris
iudicium reddidisset. Cum audiisset filium
cuiusdam, cuius eximia in pauperes fuerat be-
gnitas, parente orbatum & ad magnam inopiam,
propter nimium patris benefaciendi studium re-
ductum esse quendam iurisperitum, clanculum
euocauit atq; mandauit, vt in veteri charta, testa-
mentum viri cuiusdam nomine Theopempi, co-
scriberet, quod ostenderet patrem pueri illius, &
magnum illum Iohannem veros & germanos co-
sobrinos esse. Deindè iussit, vt puero illi testame-
ti formam exhibeat horteturque vt audiat, ad
eum accedat. Facta sunt hæc sicut mandauerat, &
ipse iuris peritus cum adolescente ad Patriar-
cham venit, scriptumque testamentum exhibi-
uit.

Confessus est ille cognationem, puerumque
peramanter amplexans, non modo pecunijs mu-
neribusque, sed & possessionibus haud contem-
nendis locupletauit: iunctumque matrimonio
illustri cuidam foeminae Alexandrinae, ex abiecto
insignem, ex paupere diuitem, ex obscuro nobi-
lem reddidit.

Iohannes
studiosus
custos alie-
næ famæ.

Fuit autem vir hic sanctissimus, studiosus ad-
modum alienæ famæ custos, & in iudicio damna-
tionis ferendo tardissimus. Iuuenis quidam im-
pudicus virginem quandam Deo sacram ad libi-
dinis suæ intemperantiam allexerat, & secum A-
lexandria, cum maximo totius ciuitatis scandalo,
Byzantium abduxerat. Nemo non erat qui iuuenem
illum æternæ perditionis filium & scelestum, &
sacri legum appellaret. Quod cum vir sanctus au-
diuisset, grauius reprehendit facilem illam dam-
nandi voluntatem. Nolite, inquit, o filij, nolite
tanta

Monet te-
meraria in-

tanta facilitate de proximo iudicium ferre. In
duo namque gravissima mala incurritis. Vnum, ^{dicia esse}
quod preceptum illius transgredimini, qui nos ^{fugienda}
ante tempus iudicare prohibet: Alterum quod ^{1. Cor. 4.}
summa quadam temeritate aliorum vos iudices
collocatis. Est enim incertum omnino an hucus-
que peccati vinculis alligati maneant, an verò Dei
benignitate soluti, peccati iugum à cervicibus
suis excusserint. An ignoratis, quod in eo iudicio ^{Matth. 7.}
quo iudicatis, iudicabimini?

Cum die quodam populum ad sacra mysteria
sumenda tardiozem de socordia corrigere vellet,
tale quid fecisse legitur. Solenni die cum omnes
peracta concione, relicto sacrificio, ociosis vaca-
re fabulis cerneret, ipse quoque è templo egres-
sus, vniuersæ se multitudini iunxit. Omnibus au- <sup>Miro exem-
plo corrigis
populum.</sup>
tem factum hoc in tanto Patriarcha stupentibus;
Quid (inquirit) miramini. Nescitis probum & fide-
lem pastorem suis ouibus adesse debere? Nam cū
propter vos sacra à nobis peraguntur mysteria, si
vos fors versamini, certè constat inutili nos la-
bore fatigari; quare statui vobis, instar optimi
pastoris, semper adhærere, & cum egredientibus
templo egredi, & rursus cum ingredientibus in-
gredi. His dictis non pauci pudore affecti, ad fru-
gem meliorem redierunt, & relictis fabulis, sa-
critibus libenter vacarunt.

His pietatis & misericordiæ operibus clarus
admodum effectus, cum. Alexandria à Persis ex-
cidium immineret, diuina proculdubio motus
providentia, in Patriam suam Cyprum migravit. <sup>Redit Cy-
prum.</sup>
Cumque Amathuntem (in qua ciuitate natus di-
citur) peruenisset, & felicissimam eternitatis iter
sibi inire diuinitus cognosceret, testamen-
tum suum condidit, quod in hunc ferè modum
Pp 4 scriptum

Testamentū
eius.

scriptum fuisse legitur. Iohannis humilis
idem seruus seruorum Dei, sed Christi Iesu gratia
liber. Ago tibi gratias Domine Deus meus, qui
me dignum censueris, quod tua tibi offerrem. Et
quod ex mundi bonis nihil aliud sit mihi reli-
quum, nisi tertia pars nummi: quam ipsam habeo
quoque dari pauperibus, qui sunt mihi fratres in
Christo. Quando enim Dei permissione ad Alex-
andriæ cathedram prouectus sum, inueni in epi-
scopatu meo, octo circiter millia librarum aurum
ex oblatione autem piorum, collegi deois milli-
bus plures his pecunias, quas cum cognoscerem
esse Christi, Christo etiam dare volui, cui tunc

Mors mis-
ericordissi-
mi viri.

quoque animam trado. Testamento ad hunc
modum condito, spiritum in manus creatoris
suauiter deposuit. Funus quibus quantisque luo-
rum lachrymis inductum fuerit nullis verbis ex-
plicari potest; Cuius sanctitatem in ipsa sepulta-
ra omnipotens Dominus protinus honorauit.
Nam cum esset in sacratissima Tychonis æde de-
ponendus, in loco, qui duorum episcoporum se-
pultura celebris erat, visa sunt ipsa corpora de-
functorum sanctissimo viro honorem deferre,
mediumque inter eos locum tribuere.

Insigne mi-
raculum.

Porro ex sacris eius reliquijs copiosa scaturi-
unt unguenta, suauissimique odoris fragrantia
per totum templum in mirificè spargitur. Corpus
sanctissimi viri planè incorruptum, Turcarum
tyrannus dono misit Matthiæ Hungarorum regi,
asseruaturque honorificè in sacello regio castri
Budensis, multis illic miraculis coruscans. Verè
statatur F. Pelbartus, de Themeluar, in sermone
de Sanctis.

Claret mira-
culis post o-
bitum.

PRAECLA-